

TULLI

Resultat av Tullens importkontroll av livsmedel och konsumtionsvaror år 2025

År 2025 övervakade Tullen sammanlagt 2 901 livsmedel och material som kommer i kontakt med livsmedel genom att ta prover på dessa för analyser och kontroller. Av de undersökta produkterna hade 1 153, dvs. cirka 40 %, importerats till Finland direkt från länder utanför EU. Av de 1 748 prover som togs vid import från den inre marknaden togs cirka 700 prover på produkter som hade sitt ursprung utanför EU.

Av samtliga varupartier som undersöktes konstaterades allvarliga fel i 262 produkter (cirka 9 % av de undersökta). Lindrigare fel konstaterades i 491 produkter (cirka 17 % av de undersökta). Partier som hade allvarliga fel blev underkända. För lindrigare fel gav Tullen en anmärkning, dvs. en uppmaning om att fästa uppmärksamhet vid saken. Av de livsmedel och kontaktmaterial som hade importerats från länder utanför EU stred 15 % mot bestämmelserna och av produkter som hade förts in från EU-området stred 5 % mot bestämmelserna, och därför förbjöds import och utsläppande på marknaden av dem som sådana. Lindrigare fel konstaterades i 15 % av de förtullade produkterna och i 18 % av de undersökta produkterna i EU-intern handel.

Tullen rapporterade de livsmedel som utgör en hälsorisk till EU-kommissionens RASFF-system. Med hjälp av uppgifterna som rapporterats till varningssystemet kan produkterna som bedömts vara farliga också övervakas och avlägsnas från marknaden i andra EU-medlemsländer. Totalt gjorde Tullen förra året 32 RASFF-anmälningar gällande livsmedel och material som kommer i kontakt med livsmedel.

Färskvaror de livsmedel som undersöktes mest

Mest undersöktes livsmedel som kom från Spanien, sammanlagt 215 produktpartier. Dessa var främst färskvaror, såsom tomater, gurka och paprika, men även en del processade spanska livsmedel, såsom barnmat, kontrollerades. Näst mest undersöktes livsmedel som kom från Kina, totalt 200 produktpartier. Produkter som kontrollerades var bl.a. olika kryddor, nudlar, teer, frukt- och grönsakskonserver samt ingefärsrot.

I produktgruppen livsmedel var det färska frukter och fruktprodukter samt färska grönsaker och grönsaksprodukter som undersöktes mest. I färskvaror undersöktes bl.a. pesticidrester, tungmetaller och mikrobiologisk kvalitet.

Sammanlagt 253 produktpartier ekologiskt producerade livsmedel undersöktes. Största delen av de undersökta ekologiska produkterna var färska grönsaker och frukter, men också processade livsmedel, t.ex. teer, kryddor och spannmålsprodukter, undersöktes. I samband med förtullningen kontrollerades 71 partier ekologiska produkter och vid import från den inre marknaden kontrollerades 182 produktpartier. Bekämpningsmedelsrester hittades i totalt 12 livsmedel, bl.a. i två partier russin, två partier te, två partier bönor och ett

parti torkade aprikoser. Tullen kontrollerade också bekämpningsmedelsrester i tio ekologiskt producerade viner och tre ekologiska foder. Inga rester påträffades i vinerna eller fodren.

Problem med förpackningspåskrifterna för baljväxter

I fråga om livsmedel hittades relativt sett flest fel i baljväxtfrön och baljväxtprodukter, av vilka totalt 17 stycken, dvs. cirka var tredje produkt, konstaterades strida mot bestämmelserna. Den vanligaste orsaken till att de underkändes var att bruksanvisningarna på förpackningarna inte var tillräckliga. Den näst vanligaste orsaken till att baljväxtprodukter underkändes var rester av bekämpningsmedel, som förekom i för höga halter i fyra baljväxtprodukter. I ett parti vita bönor fanns skadeinsekter och i ett parti mungbönor förekom kadmium över den tillåtna mängden. I baljväxtprodukter upptäcktes också lindrigare fel i förpackningspåskrifterna samt halter av bekämpningsmedelsrester som var nära det tillåtna gränsvärdet.

Den vanligaste orsaken till att livsmedel underkändes var fel i förpackningspåskrifterna. I föl uppfyllde de finsk- och svenskspråkiga grundmärkningarna (t.ex. bruksanvisningar, beståndsdelförteckningar eller näringsinnehåll) på över hundra förpackade livsmedel inte kraven. Lindrigare fel i påskrifterna konstaterades i cirka 300 livsmedel.

Den näst vanligaste orsaken till att produkter underkändes var bekämpningsmedelsrester. Överskridanden av det tillåtna gränsvärdet konstaterades i sammanlagt 41 produkter, bland annat ris, olika tesorter, chili i olika beredningsformer samt färska frukter. Största delen av alla livsmedel som underkändes på grund av bekämpningsmedelsrester hade sitt ursprung i Asien. I 71 produkter, bl.a. olika frukter, konstaterades mindre halter av bekämpningsmedelsrester, vilket ledde till anmärkningar.

I sammanlagt 29 produkter hade tillsatsämnen använts felaktigt eller så hade användningen av dem angetts bristfälligt på förpackningen. Dyliga fel som ledde till underkännanden upptäcktes bland annat i olika drycker och vegetabiliska produkter. Därtill fick 46 produkter en anmärkning på grund av felaktigt angivna tillsatsämnen och halter av tillsatsämnen.

Totalt 14 partier livsmedel konstaterades strida mot bestämmelserna på grund av mykotoxiner och därtill fann man förhöjda mykotoxinhalter i 22 produkter. På grund av aflatoxiner underkändes melonkärnor, pinjenötter, olika nötter och ris. På motsvarande sätt underkändes sammanlagt fem partier livsmedel på grund av ochratoxin A: fikon och fikonprodukter samt ett parti torkade aprikoser. Nigeriansk ogbono, som är ett frö som används som livsmedel, visade sig i Tullens undersökningar vara ett högrisklivsmedel på grund av mykotoxiner. Förhöjda mykotoxinhalter som dock höll sig inom tillåtna gränsvärden påträffades i 15 livsmedel, bl.a. i nötter och torkade dadlar.

Dålig mikrobiologisk kvalitet upptäcktes i 14 olika produkter. Av dessa innehöll nio produkter salmonella. Produkterna som innehöll salmonella var kryddor, melonkärnor och blad från exotiska matväxter. Höga halter av bakterien *B. cereus* konstaterades i fyra livsmedel, som var två dryckesingredienser framställda av torkade växter, ett kosttillskott

samt pandanblad, där även höga halter av *Staphylococcus aureus* påträffades. Dessutom konstaterades höga halter av *Staphylococcus aureus* i sötpotatis.

Därtill upptäcktes försämrade mikrobiologisk kvalitet i 32 produkter, t.ex. bakterien *Listeria monocytogenes* i olika matprodukter samt bakterien *Bacillus cereus* i kryddor och melonkärnor.

Ett parti bönor underkändes på grund av kadmiumhalten, och sex avokadopartier fick en anmärkning på grund av förhöjda kadmiumhalter. På grund av för höga tennhalter underkändes ett parti persikokonserver, och två partier ananaskonserver fick en anmärkning på grund av tennhalterna. Anmärkningar gavs också på grund av halten av oorganisk arsenik i ett risparti, pyrrolizidinhaltarna i två kryddor samt nitrathalterna i fyra partier rucola och två partier spenat.

Brister i dokument gällande material som kommer i kontakt med livsmedel

Sammanlagt undersöktes 258 produktpartier av material och artiklar som kommer i kontakt med livsmedel. Största delen av de undersökta materialen, dvs. nästan 200, hade sitt ursprung i Kina. Av dessa material konstaterades 43 produkter, dvs. 17 %, allvarligt strida mot bestämmelserna, och lindrigare fel upptäcktes i 13 % av de undersökta produkterna. Livsmedelskontaktmaterial underkändes bland annat på grund av bristfälliga dokument och skadliga ämnen som frigörs. På grund av bristfälliga överensstämmelsedokument eller dokument som saknades helt underkändes 28 produkter, bl.a. plastlådor och -tillbehör. I sammanlagt 19 produkter påträffades för höga halter av hälsoskadliga ämnen, såsom formaldehyd eller nickel, som frigjordes från produkterna. I plastprodukter konstaterades många brister relaterade till struktur stabilitet. Därtill upptäckte man vid testningen av materialet eller strukturen i fem artiklar avsedda att komma i kontakt med livsmedel sådana omständigheter som ledde till att produkten inte bedömdes vara lämplig för livsmedelsanvändning. Exempelvis absorberade två keramiska kärl den lösning som användes i undersökningarna i sin struktur och från en plastlåda lossnade det färg.

Lindrigare fel konstaterades i cirka 30 produkter, främst i fråga om märkningar och dokument, men anmärkningar gavs också på grund av skadliga ämnen som frigjordes.

Tabell 1. Livsmedel och kontaktmaterial undersökta av Tullen 2025.

Produktgrupp	Undersökta (st.)	Anmärkningar (%)	Stred mot bestämmelserna (%)
Spannmålskorn och spannmålsprodukter	115	15 %	8 %
Produkter baserade på spannmålsdeg	63	38 %	5 %
Grönsaker och grönsaksprodukter	412	9 %	6 %
Baljväxtfrön och baljväxtprodukter	51	20 %	33 %
Frukt- och fruktprodukter	666	11 %	4 %
Nötter och nötprodukter	73	48 %	8 %
Oljefrön och -frukter	89	40 %	2 %
Stärkelsepotatisfrukter och -knölar	25		4 %
Örter, kryddor och dylikt	179	7 %	12 %
Frukt-, grönsaks- och växtsafter samt -drycker, -pålägg (bredbara) och dylikt	95	18 %	9 %
Fisk och fiskprodukter	23	26 %	
Produkter som efterliknar kött och mjölkprodukter	36	19 %	6 %
Vatten, vattenbaserade läskedrycker och motsvarande	100	21 %	23 %
Råvaror för heta drycker och infusioner	161	12 %	6 %
Heta drycker (kaffe-, kakao-, te- och örtdrycker)	32	28 %	22 %
Alkoholdrycker	30	33 %	7 %
Sötsaker och choklad	106	30 %	11 %
Livsmedel för växande barn	52	15 %	13 %
Livsmedel för personer med specialdieter (inkl. kosttillskott)	82	35 %	22 %
Sammanställda rätter	87	33 %	9 %
Kryddprodukter och måltidssäser	129	16 %	6 %
Renade isolerade ingredienser	37	19 %	11 %
Material som kommer i kontakt med livsmedel	258	13 %	17 %
	2 901	17 %	9 %

Inom tillsynen av konsumtionsvaror undersöktes och underkändes mest leksaker

I fjol undersöktes sammanlagt 1 568 produktpartier inom tillsynen av konsumtionsvaror. Av de undersökta produkterna togs 1 163 till kontroll i samband med förtullningen och 381 produkter togs till kontroll vid import från den inre marknaden.

Mest undersöktes leksaker, sammanlagt 648 produktpartier. Leksaker underkändes också antalsmässigt sett mest (79 produktpartier, dvs. cirka 12 % av de undersökta leksakerna). Av de undersökta leksakerna togs över 450 prover i samband med kontroller av produkter som hade importerats från länder utanför EU. De vanligaste problemen med leksakerna var egenskaper som medförde risk för strypning, kvävning eller andra skador, såsom

långa snören eller små delar som lossnar (35 leksaker), bristfälliga förpackningspåskrifter (30 leksaker) samt för höga halter av mjukningsmedel i plast (8 leksaker). I vissa leksaker upptäcktes också andra eventuellt hälsofarliga ämnen. I ett parti ballonger förekom t.ex. mer N-nitroserbare föreningar än vad leksakslagstiftningen tillåter. Dessutom upptäcktes lindrigare fel i 80 leksaker, såsom en förpackningspåse som eventuellt kan orsaka risk för kvävning, bristfälliga förpackningspåskrifter eller förhöjda halter av hälsoskadliga ämnen.

Sett till produktgrupper så undersökte man näst mest textilier, skodon och accessoarer, sammanlagt 258 produkter. Av dessa underkändes 9 stycken (3 %). Samtliga underkännanden berodde på hälsoskadliga kemikalier i produkterna. Plastmaterialet i fem resväskor visade sig innehålla alltför stora mängder ftalatmjukgörare. Tre olika plastskodon innehöll för mycket bly och i två av dessa fanns dessutom för mycket ftalatmjukgörare eller kadmium. Från ett bältesspänne frigjordes för mycket nickel. I fem produkter konstaterades lindrigare fel. Fyra barnplagg fick en anmärkning på grund av delar som kan innebära risk för att fastna. I metalldelarna i ett bälte uppmättes förhöjda halter av allergiframkallande krom VI.

Totalt 155 kosmetiska produkter undersöktes. Största delen av proverna togs i samband med förtullning av produkter som importerats från länder utanför EU. Importen och utsläppandet på marknaden förbjöds för 27 kosmetiska produkter, som bedömdes ha ett eller flera allvarliga fel. De främsta skälen till att underkänna kosmetika var bristfälliga eller felaktiga förpackningspåskrifter (18 produkter) samt oklarheter gällande produkternas sammansättning (13 produkter). Dålig mikrobiologisk kvalitet som ledde till underkännande hittades i en ögonkräm. Därtill konstaterades lindrigare brister i förpackningspåskrifterna för 15 produkter och 4 produkter fick en anmärkning angående deras sammansättning.

Av samtliga varupartier som undersöktes inom tillsynen över konsumtionsvaror konstaterades 168 produkter, dvs. cirka 11 %, allvarligt strida mot bestämmelserna. Lindrigare fel, dvs. något att anmärka på, konstaterades i 126 produkter (8 %). Andelen produkter som stred mot bestämmelserna var cirka 11 % (131 produkter) bland produkter som importerats från länder utanför EU och 10 % (36 produkter) bland produkter som förts in från EU-området. Lindrigare fel konstaterades i 6 % av de förtullade produkterna och i 14 % av de undersökta produkterna i EU-intern handel. Mest produkter som stred mot bestämmelserna kom från Kina, 113 produkter. Konsumtionsvaror som var tillverkade i Kina kontrollerades också mest, för 1 025 produkter hade angetts ha sitt ursprung i Kina. Det näst vanligaste ursprungslandet för alla undersökta konsumtionsvaror var Indien (67 undersökta produkter).

Tabell 2. Konsumtionsvaror undersökta av Tullen 2025.

Produktgrupp	Undersökta (st.)	Anmärkningar (%)	Stred mot bestämmelserna (%)
Ljusprodukter och andra brännbara produkter	40	13 %	15 %
Hushålls- och inredningstillbehör	70		1 %
Barnvårdsartiklar	71	18 %	17 %
Smycken och motsvarande föremål	115		8 %
Sport- och motionsprodukter	81	1 %	16 %
Kosmetika	155	14 %	17 %
Övriga konsumtionsvaror	130	1 %	9 %
Textiler, skodon och accessoarer	258	2 %	3 %
Leksaker	648	12 %	12 %
	1 568	8 %	11 %

De allvarligaste fynden rapporterades med Rapex-meddelanden till kommissionens Safety Gate-varningssystem. Sammanlagt rapporterades 34 produkter. Med hjälp av uppgifterna som rapporterats till varningssystemet kan produkterna också övervakas i andra EU-medlemsländer. Fel i vissa produkter, främst leksaker, som vid kontroller inom den interna handeln konstaterades strida mot bestämmelserna, meddelades också till ICSMS-systemet, där övriga medlemsstater kan reagera på kontrollresultaten.